

Juht tänab

Täna kõiki kooli karaokevitluse osalenuid. Eriline tänu peakorraldaja Mai Rannale.

Veikko Lehto,
muusikaosakonna juhataja

Lühidalt

Koolitopitajad

15. oktoobril toimus Kihelkonnal Saare maakonna koolide vahel lõbus võistlusmäng "Koolitop".

KG oli välja pannud vahva võiskonna, kuhu kuulusid Sander Tiits, Gert Tamme, Mirjam Tenno, Laura Oolup, Aili Allas, Minni Meisterson, Kertu Laasma, Jane Kaju, Alex Vainokivi ja Mihkel Aavik.

Teadmistetopil saavutati 5. koht, loovustopil 2.-3. koht ja sporditopil 11. koht. Kokkuvõttes 15 kooli arvestuses saime tubli 5. koha.

Seekord osutus parimaks Orissaare Gümnaasium ning parima linna kooli tulemuse tegi KG võistkond.

Täna kõiki osalejaid ning tänu õpetajatele, kes õpilasi ette valmistasid.

Anneli Meisterson,
noortejuht

Õpilasesindus tegutseb...

Päevakord:

1. Valimised.
2. Taarakasti illustreerimine.

Otsused:

1. Eelvalimised neljapäeval (22. 10), valimised reedel (23. 10) hallil väljakul. Võimalik valida alates 9.45.
2. Kolmapäeval (21. 10) on kandidaadaid ÕE koosolekul.
3. Kaunistasime taarakasti.

Mari-Liis Sepp, ÕE liige
õ-luse propageerija

Lk. 2 Kooli aulas saab loovutada verd regionaalhaigla verekeskusele

Lk. 3 Kannapööre juhtimises ehk Kiviaeg lõppes kivide lõppemisel

Lk. 4 Ujume kui kalad vees, aga tulemustest loe täpsemalt!

Helista mulle mobiilile, kui...

Karaoke oli, on ja jääb-)Foto: Gert Lutter

14. - 15. 10. toimus meie koolis järjekordne klassidevaheline karaokeilaulmise võistlus.

Meie võistluse eesmärk on pakkuda osalejatele lisaks esinemiskogemuste saamisele ka võimalust rikastada kaasõpilaste kooliargipäeva meeolukate vahelaladega. Suure koolipere ees esinimine peab olema hästi ette valmistatud ja esteetiliselt nautitav, selleks olid enamus osalejatest ka kenasti oma panuse andnud. Meie võistlusjuhendi järgi hinnatakse esituse puhtust, emotsionaalsust, diktsiooni jm muusikalisi parameetreid.

Muusikaõpetajad valmistavad tavaliselt ette noore-

mate klasside etteasted, vanemad saavad ise hakkama.

Ka sel aastal oli palju vahvaid etteasteid ning andekaid leide.

Repertuaarivalik on võrreldes eelmise korraga 2 aastat tagasi kõvasti avardunud, nähtavasti tänu interneti võimaluste arengule. Ka oli rohkem klassi tuge kui varasematel aastatel, nii liikumisrühmade kui taustalauljate näol. Isegi paar klassijuhatajat lõi kaasa, see ainult rikastab üritust.

Suur tänu kõikidele abilistele ja toetajatele!

Ja nüüd tulemused:

1.-3. kl: 1.koht - 2.b, 2. koht - 1.c, 3. koht - 1.a, eripremia 3.b kl.

4.-6. kl : 1.koht - 5.b, 2. koht - 4.b, 3. koht - 6.b kl.

2 eripremiat: 6.b- parima kitarristi preemia, 6.a- parima solisti preemia.

7.-9.kl.: 1.koht - 9.a, 2. koht - 9.b, 3. koht - 8.a kl.

10. - 12.kl.: 1. koht - 11.a, 2. koht - 10.c, 3.koht - 11.c kl. 2 eripremiat: 10.b - superstaari preemia Hanna Martinsonile; 12.d - originaalse valimisreklaami preemia.

Kohtume järgmisel aastal, siis juba omaloomingulistel laulude võistlusel!

Mai Rand,
korraldaja

Uurimistööd

Tänavu 16. oktoobril toimus Tallinna Ühisgümnaasiumis 41. üle-eestiline koolinoorte kodu-uurimiskonverents, kuhu saatsid töid ka meie kooli õpilased.

Kõigist konkursile saadetud töödest komplekteeriti kodu-uurimiskonverentsi sektsioonid, mida seekord oli 6 ("Aja lood", "Elu ja lugu", "Perekonna- ja isikulood", "Paigalood", "Noortelood. Koolilood", "Seda ja teist (loodus * pärandkultuur * majandus)").

Saaremaad ja ka Kuressaare Gümnaasiumit esindasid järgmised tööd:

Allikad Ja Nende Levik Saaremaal *

Blanche Siirak, 6. kl (töö valmis 5. klassis). Antud töö pälvis ka auhinnatud koha omas vanusastmes (juh Sirje Kereme, rets Ene Luka)

Kaitseliit, Selle Allorganisatsioonid Ja Nende Populaarsus *

Grete Hints, 11. kl (töö valmis 10. klassis) (juh Ingrid Pärtel, rets Elle Allkivi)

Viimase Viie Aasta Huvitavamad Loodusnähtused Eestis *

Martin Valge, 11. kl (töö valmis 10. klassis) (juh Külli Valge, rets Riina Olveti)

Minu Vanaisa Joann Adramehe Elulugu *

Katrina Adramees, 11. kl (töö valmis 10. klassis) (juh Sirje Kereme, rets Vello Kuldna)

Tänu tublidele esinejatele, juhendajatele ning ka rangetele retsensentidele.

Sirje Kereme, Teadusmaa töögrupp

Külas kuningal ja monarhil

Inglise keele õpetajad said teada, et...

- Noarootsi Gümnaasiumi õpilased kroonivad igal aastal oma kuninga.
- gümnaasiumis õpib 150 õpilast üle Eesti.
- koolil on omapärane internaat: eraldiasuvad korterid, kus õpilased iseseisvalt peavad hakkama saama.
- internaat ja kojusõit kord nädalas on tasuta.
- hästi õppida on popp.
- koolis kantakse vaetusjalatseid või ollakse lihtsalt sokis, sest koridorides on igal pool mõnusad vaibad.
- gümnaasiumihoones on oma külaliskorter kooli külalistele ja kaugemalt käivatele õpetajatele.
- kool asub väikeses ja koduses mõisahoones
- igas klassiruumis on projektor ja ekraan.
- inglise keelt õpitakse 5 tundi nädalas.
- kõik õpivad lisaks inglise keelele ka rootsi keelt.

• klasside tähed on klassijuhatajate eesnimede esitähed

• Noarootsi Gümnaasiumil ja Põhikoolil on mõlemal oma direktor, aga sõbraliikult jagatakse maju, õpetajaid ja õppealajuhatajaid.

• õpetajad lähevad oma puhkeruumi läbi direktori kabineti.

• kooli eelkäijaks võib nimetada talurahvakooli, mida esmakordselt mainitud 1650. aastal.

Inglise keele õpetajad said veel teada, et....

• Haapsalu Wiedemani Gümnaasiumis valivad õpilased igal aastal oma monarhi.

• kool algab 7.klassist

• hinnatakse 10-palli süsteemis, mis hiljem tunnustusele kantaks järgnevalt: 9-10 = hinne „5“, 7-8 = hinne „4“, 5-6 = „3“ (edasi võib igaüks juba ise arvata :)

• uus kodukord: hilinemine = puudumine

• koolil oma lisaklass 7.-9.klassi õpiraskustega õpilastele, kus sel aastal on 6 õpilast.

• direktor õpetab õpiraskustega õpilasi 4 tundi nädalas.

• koolis puuduvad vaheruumid, õpetajatel on suur õpetajate tuba, kuhu õpilased sisenevad vaid erandjuhtul

• inglise keelt õpitakse 3 tundi nädalas

• koolimaja asub ajaloolises hoones, mille ajalugu saab mõõta sajanditega ja kohati on seda ajalugu veel euroremondiga katmata jäetud

• gümnaasiumiklassidel on tähed M (majandus) ja Ü(üld)

Lisaks kroonitud peade valimisele on mõlemal koolil naisdirektor.

Inglise keele õpetajate õppereisi tähelepanekud pani kirja

Riina Haljas, inglise keele õpetaja

Oleme doonoriks KG-s!

Sellel õppeaastal on meile avanenud suurepärase võimalus oma kooli aulas loovutada verd Põhja Eesti Regionaalhaigla Verekeskusele. Neljapäeval, 12. novembril on varem koostatud registreerimise alusel kõigil, kes vastavad tingimustele, olla doonoriks.

Eesti haiglate patsiendid vajavad doonoriverd iga päev, sest verd ei ole võimalik tööstuslikult toota ja vere ainsaks allikaks on doonor. Doonorite verd kasutatakse rasketel operatsioonidel, sünnitustel, patsientide raviks verejooksu, raske trauma, aneemia, leukeemia, vähi- ja maksahaiguste, põletuste ja paljude teiste haiguste puhul.

Abivajaja rolli võivad õnnetu juhuse tõttu sattuda meie sõbrad, lähedased ja tuttavad ning doonorivere olemasolust võib ühel

päeval sõltuda ka meie enda elu.

Donare (ld. k) – annetamine, kingitus, heategevus.

Donorlus on heategevus, mis ei nõua palju aega ega vaeva ning sellega saaksid hakkama paljud meist. Doonoritel on erakordne võimalus aidata raskest seisundis patsiente, sest üks vereloovutus võib päästa mitme inimese elu.

Tule doonoriks, kui oled:

- terve, puhanud ja söönud
- kehakaaluga üle 50 kg
- 18-60 aastane

Sa ei sobi doonoriks, kui

oled:

• nakatunud HI-viirusega või arvad, et võid olla HI-viiruse kandja

• põdenud või nakatunud hepatiiti ehk viiruslikku kollatõppe või arvad, et oled hepatiidiviiruse kandja

• kasutanud nõelaga süstitavaid uimasteid

Rohkem infot leiad aadressilt: www.verekeskus.ee

Donoripäevade täpsem tegevuskava ilmub 5. novembri MeieKG-s

Sirje Metsküll, terviseõpetaja

Maakondlik vene keele päev

1.oktoobril toimus Kuressaare Vanalinna Koolis maakondlik vene keele päev 8-ndate klasside ja gümnaasiumiklasside õpilastele. Meie koolist osalesid üritusel kaheksandikest Birgit Verbitski, Liis Lepik, Getter Vaha, Janet Lõbus, Johanna Suurhans ja Kertu Leesmaa. Gümnaasiumiklassidest olid võistlustules Tanel Tõru, Ahti Murd, Karena Kiis, Helena Hiis, Kattre Adramees, Kätlin Keinast, Mareli Ots,

Kristina Oolu, Mart Varik ja Aivo Põlluäär.

Üritus algas lõbusa lauuga Kuressaare Vanalinna Kooli neidude esituses.

Seejärel jagati õpilased loosi põhjal 4-liikmelistesse võistkondadesse.

Mõõtu võeti vene keelest eesti keelde tõlkimises ja sõnavaraülesannete lahendamises.

Auhinnalise koha saanud võistkondade koosseisus olid 8-ndate klasside

arvestuses: I koht - Liis Lepik 8a II koht - Kertu Leesmaa 8b Janet Lõbus 8b Getter Vaha 8a

Gümnaasiumiklasside arvestuses: I koht - Kätlin Keinast 12c; II koht Mareli Ots 12c, Ahti Murd 11a III koht - Kattre Adramees 11d, Karena Kiis 11b, Kristian Lember 11d

Suur tänu kõigile osalejatele!

Anneli Auväär,
vene keele õpetajate nimel

Intervjuu meie külalisega Austriast

Meie koolis viibis üle nädala Austria kloostrikooli õpetaja Anneliese Horvath. Oma siinviibimise ajal osales ta saksa keele tundides ja tegi mitmete õpilastega koostööd Austriat puudutavate teemade uurimisel. Eelnevad kolm nädalat enne Kuressaare külastamist oli külaline Olustvere põhikoolis. Meie KG toimetis uuris Anneliese kogemusi ja muljeid siin veedetud ajast.

Mis Teile Eestis meeldib? Mis siin uut on?

Ma tunnen, et minu viibimine siin Eestis on väga huvitav kogemus minu elukutses jaoks.

Eesti koolisüsteem on teistsugune. Näiteks hindamine, Austrias on kõige parem hinne 1 ja kõige halvem 5, siin on aga vastupidi. Ka see on uus, et õpetajal oma klass on. Õpetajate päeva pole meil Austrias kahjuks mitte ja see oli minu jaoks väga põnev.

Loomulikult olen ma juba ka palju Eestimaad näinud. Olen käinud Tallinnas, Tartus, Olustveres, Viljandis ja nüüd ka Saaremaal ja Hiiu maal.

Mis Teile kõige rohkem meie kooli juures meeldib?

Kõige rohkem Kuressaare Gümnaasiumi juures meeldib mulle see, et kõik töötab ka ilma koolikellata. Tunnid algavad õigeaegselt ja kõik on väga distsiplineeritud.

Meeldib, et kuni 9. klassini

saavad õpilased tasuta toitu koolisööklas ja et igale õpilasele klaas piima päevas tasuta on.

Veel meeldib, et enne gümnaasiumit ehk siis enne 10. klassi on kõigil õpilastel ühised tunnid ja ühine õppekava. Austrias valitakse juba 10-aastaselt, milline näeb õpilase tuleviku koolitee välja.

Kuidas Te siia sattusite?

Mina ise sattusin siia tänu Eesti ja Austria haridusministeeriumite koostööle. Nad võimaldavad igal aastal 4 Austria õpetajal Eestis viibimist ja tänu õnnele olin mina üks nendest neljast õnnelikust, kes 2 erinevas koolis saksa keele tundidest osa saab võtta.

Mis koolis Te ise õpetaja olete?

Mina õpetan Rooma-Katolikus Põhikoolis Neusidle'is. Kellel on huvi, saab tutvuda selle kooliga leheküljel www.klosterschule.at. Põhikoolis on meil ainult tüdrukud. See on Austriale tegelikult üsna tavatu, aga selle põhjus tuleneb meie kooli ajaloost. Ka selle looga saab tutvuda internetileheküljel.

Mis on eestlase iseloomu juures midagi teistsugust kui austerlaste juures?

Ma lugesin reisijuhist, et eestlased on väga tagasihoidlikud ja lisaks sellele armastavad nad üksindust. Õpilased

on muidugi tihti tagasihoidlikud. See on arusaadav, sest on raske rääkida kellegagi, kes ainult saksa keelt räägib. Aga pärast rasket algust saime juba kenasti jutu peale.

Kui läbi Eesti reisida, siis näeb, et üksildust või/ja privaatsust hinnatakse siin väga. Igalpool maakohtades näeb üksikuid maju, mis on teistest eraldatud. Majade vahemaad üksteisest on üsna suured. Austrias on majad külades enamasti kobaras koos, mitte nii nagu siin Eestis.

Kas Te Eesti rahvustoit kama ka proovinud olete?

Kama proovisin ma ka lõpuks ära. Mulle see maitseb. See isegi meenutas mulle midagi Austriast. Kalja proovisin ka ära. Kõigidele eestlastele tundub see maitsvat. Mulle oli maitse väga võõras, aga ma usun, et see on harjumise asi.

Kristi Kandima,
Kerttu Olesk

Suured tänud õpetaja Marika Varjasele saksa keele propageerimise eest ja huvitavate tundide ning ürituste läbiviimise eest koostöös külalisõpetajaga Austriast.

Võõrkeelte osakonna nimel,
Merike Kivilo

Tervislikkusest!

Seoses projektiõppe tunniga käisid Johanna ja Angelika esmaspäeval, 12. oktoobril rääkimas 5. b klassile teemal „Millised on kahjulikud lisained ja koostisosad toidus ning kuidas neid vältida“.

Mõte valida selline teema tulenes asjaolust, et toidus leiduvad kahjulikud lisained mõjuvad palju tugevamini ning negatiivsemalt lastele, kuna nende kehakaal on üldjuhul väiksem kui täiskasvanutel.

Teiseks põhjuseks oli, et ebatervislikud toidud tunduvad lastele sageli just eriti ahvatlevad. Tsiteerides üht 5.b klassi poissi: „Miks täpselt kõik maitsvad asjad peavad kahjulikud olema?“ Nooremate seas levib see arvamus ilmselt päris laialdaselt.

Niisiis üritasime selgitada, mida kartulikrõpsude, friikartulite, vorstitoodete, sünteetiliste toiduvärvide, maitsetugevdajate ja säilitusainete tarbimine endaga kaasa toob. Klassi ees rääkida oli tõeliselt meeldiv, kuna teemaga tuldi kaasa, toimus aktiivne arutelu ning mis kõige toredam, tekkis aina uusi küsimusi (kogu aeg oli kellelgi käsi püsti, et küsida).

Kuna propageerisime ühtlasi ka seda, et kui juba midagi magusat süüa, siis isevalmistatud (puuduvad säilitus- ja värvained), siis oma poeletunnise loengu lõpetuseks jagasime kõigile ka enda küpsetatud kaeraküpsiseid. Meile oli see igatahes huvitav kogemus.

Siinkohal tahaksin tänada alati positiivset õpetaja Kristel Salumaad, kes oli lahkesti nõus laskma meil sisustada ühe 5. klassi terviseõpetuse tundi.

Johanna Toplaan,
11A klass

Kannapööre KGs ehk Häid mõtteid Pärnu juhtimiskonverentsilt

Mõistega *turnaround*, mille asemel kasutaks meelsamini maakeelset kannapööret, tähistatakse tavapäraselt majandusraskustes ettevõtte restruktureerimist, maksevõime taastamist, uuele kursile pööramist.

Olen kindel, et enamik meist vajaks *turnaround*'i

Kas on vaja otsida meeletult samme, vapraid uusi liidreid või kõige senitehtu eitamist. Küll aga tunne vajadust üha enam julguse järele ettevõtlikkuses, ambitsioonideks, rahvusvahelisuseks ning kindlasti julgust keskenduda juhtimisele nii olemuselt kui ka sisult.

Selleaastane 14. Pärnu Juhtimiskonverents „Kannapööre“ toimus 15.-16. oktoobril hotellis Strand Pärnus. Seekordne konverents oli ootuspäraselt väiksem osavõtjate arvu poolest, kuid selgelt tugevama ja tihedama programmiga.

Pöördes 14. Pärnu juhtimiskonverentsil: ettevõtlikkuses (Morten Lund, Pamela Slim, Üllar Jaakso), ärimudelites (Alexander Osterwalder); eestvedamises, inimeste juhtimises (Pamela Slim); energiamõistmises (Peter Kiss, Sandor Liive) ja mitmeid muid pöördeid (juhi isiklik pööre, pööre võrgustumises jm).

Eredalt jäi meelde Allar Jõksi ettekannet „Pööre majanduses - kas ka pööre eetikas ja õiguses?“, milles ta soovitas vähem muretseda:

„Naerge oma õnnetuse üle, naerge oma vigade üle, naerge oma valude üle ja naerge oma naeru üle, siis on teil jõudu naerda oma õnnegi üle!“

KG rahvale ka vähem muretsenist!

Margit Düüna,
koolituskeskus Osilia

Ajakirja Director peatoimetaja Taivo Paju viis konverentsil läbi mitmeid põnevaid diskussioone.

Mina kuulasin konverentsil kõiki ettekandeid suure huviga, täheldasin omale ka palju üles. Kõige enam pani mind mõtlema temaatika tänapäevaste organisatsioonide muutumise üle ja seniste juhtimisstrateegiatega suutmatust uues olukorras toimida. Osade seisukohtade järgi tuleks tulla tagasi vanade väärtuste juurde, teised jälle arvavad, et tuleb leida uusi võimalusi, sest vanad on end ammendanud ja ei saagi uues situatsioonis enam toimida. Panen siia kirja mõned mõtted, mis mulle kõrvajäid ning võimalikke uusi suundasid pakkusid:

- töäjõud on tänapäeval väga liikuv, seetõttu on juhi jaoks oluline teada oma töötajate soove ja mõtteid – ühelt poolt küll eeldada, et ta on ettevõttele lojaalne, aga teisalt ka teda, et töötaja planeerib võimalikku lahkumist; ei tohiks tekkida olukorda, kus töötaja peab andma endast 100%, aga vastu saab 0% turvalisust

- inimesed töötavad tihetele ainult oma erialast lähtuvate sihtide saavutamiseks, ei näe aga organisatsiooni üldsuundasid, pole selles osalised; kõik inimesed tuleb kaasata ka organi-

satsiooni sihtide loomisse ja nende üle tuleb koos arutleda, siis on ka töötulemused palju paremad, sest kõik töötavad ühise eesmärgi suunas – mida avalikum ja läbipaistvam on tegutsemine, seda rohkem töötajad seda hindavad ja töötavad palju paermini

- sotsiaalne meedia tänapäeval aina kasvab – tuleb osata seda ära kasutada, see tekitab globaalse turu ja seal kirja pandud piasjad saavad võimendatud tuhandete inimeste poolt, seetõttu tuleb olla hoolikas, et need piasjad oleks organisatsiooni mainele kasuks, mitte kahjuks

- tööaeg on juba mõnda aega olnud vabam,

tööajaks ei saa tänapäeval lugeda ainult seda aega, mida veedetakse töölaual, sest kvaliteedi osas on märgata paremaid tulemusi seal, kus tööaeg - ja koht on vaba;

vana harjumus on aga see, et töötajaid usaldatakse kõige rohkem siis, kui nad istuvad oma ametipostil, ametipostil veedetud aeg ei võrdu aga tootlikkusega

- eesmärgiks ei saa enam olla raha, tootmine, ressur-

siks on muutunud inimene ja organisatsioon peab koos seisma ühistel väärtustel, mitte materiaalsetel eesmärkidel

- tänapäeva organisatsioonid on väga kompleksed; tavapärane hierarhia ei ole enam oluline, tähtis on võrgustunud kollektiiv

• kiiresti muutuvais ühiskonnas peab organisatsioon olema valmis ootamatusteks, ette planeerida on väga raske, sest muudatused võivad tulla väga ootamatult

- edasi areneda saab ainult läbi proovimise, kui proovid mitte ebaõnnestuda, tõmbad vee peale ka innovatsioonile

- jäigad struktuurid hakkavad tasapisi kaduma, kontroll vähenema, sest sellises olukorras sünnib harva midagi erakordset; organisatsioonid muutuvad inimlikumaks ja paindlikumaks, vähem ettearvatumaks, „käsure ja kontrolli“ strateegia asendub „loo võimalusi ja koordineeri“ põhimõttega, siis on tulevik suur.

Madli-Maria Naulainen,
ajaloo-osakonna juhataja

Raske on tuua välja ühte ja olulisimat, häid ja

Kannapööre KGs ehk Häid mõtteid Pärnu juhtimiskonverentsilt

väga häid ettekandeid oli palju ja kuna olid sessioonid ka paralleelselt, siis jäi kaheks mõni ettekanne ka kuulamata. Siiski tundus minule üheks olulisemaks märksõnaks ettevõtlus. Mitmed ettekandjad rõhutasid ettevõtlikkuse tähtsust Eesti kriisist väljatoomisel. Eesti uue majanduskasvu võti ei saa olla pelgalt väljastpoolt tulevad investeeringud, meie ise peame tegutsema.

Eestis on noorte ülikooli lõpetajate seas levinud seisukoht, et kindlam töökoht on palgatööd tehes, oma ettevõtet luues võin ebaõnnestuda ja minu tulevik ei ole kindel.

Ameerikas on ülikoolilõpetajad risti vastupidi-

sel seisukohal. Töökohtade koondamine on töötajad jätnud ka tublisid ja tarku inimesi, kel nüüd võimalus oma oskused ettevõtlusesse rakendada.

Eestil on vaja ettevõtjaid, ettevõtlikke inimesi, kes ise töökohti loovad.

Alustada võib väga väikesest firmast, tähtis on idee, võrgustik ja olla õigel aja õiges kohas ning muidugi ettevõtja emotsionaalne energia. Morten Lund, kes on osalenud enam kui 50 kõrgtehnoloogia käivitamise projektis, ja kelle kontol on üle 80 ettevõtte, mis tegelevad interneti, side, tervise, reisimise ja alternatiivenergiaga, tõi välja, et

Seitse kümnest alustavast

ettevõttest ebaõnnestub

Kuid märkis ka ära, et see on täiesti normaalne, vastupidiselt sellele, mis Eestis pankrotist arvatakse. Ta oli väga entusiastlik, vaatamata sellele, et üks tema suurimaid investeeringuid hiljuti ebaõnnestus. Ta kinnitas, et tuleb aga uuesti alustada, mitte alla anda ning oli kindel, et alustaval firmal ei ole olulisim raha, vaid peab olema julgus võtta riske ja leida õiged inimesed, kellega koostööd teha.

Olgem siis ettevõtlikud!

Tiia Leppik,

huvikooli Inspira direktress

Kahe päeva jooksul kuulnud esinejatelt nii Ameerikast, Euroopast kui Eestist sai üles tähendada palju häid asjalikke mõtteid, mis

üht organisatsiooni praeguses kiiresti muutavas maailmas edasi aitaksid viia. Siiski ei antud kindlat retsepti, vaid meeolukates õpitubades sai tihti nautida väitlusi, kus eri koolkondade pooldajad enda avastatud kaitsta püüdsid. Järgnevalt mõninaid häid mõtteid kuuldu.

• MASU = Ma suudan.

Suures majandustõususes elades ei pidanud inimesed palju mõtlema, nüüd on aeg mõtlemiseks ja plaanide korrigeerimiseks. MASU ongi aeg näidata, et ma suudan, tulen toime, kui targalt tegutsen ja planeerin.

• Liiga vara alustada pole võimalik. Töös on oluline tulemus, mitte töö aeg.

• Inimene nopib seda, milleks ta valmis on.

• Tagasiside sageli ei tööta, sest kui tagasiside ja inimese minapilt on vastuolus, otsib inimene alati minapildile õigustusi.

• Igale inimesele on oluline otsustada ja vastutada.

• Oluline, et inimene teeb, mitte ei räägi tegemisest.

• Kes julgevad riskida, julgevad elus edasi minna.

• Raha ei ole oluline, oluline on head ja õiged töötajad su ümber, häid inimesi ei ole kunagi palju.

• Harju ära mõttega, et kõik – nii õnn kui ebaõnn – on sinu enda süü.

• Eestlased on muretsev rahvas: muretsevad endale naise, muretsevad lapsed, muretsevad enda töö pärast ja sageli muretsevad end surnuks.

• Kiviaeg ei lõppenud seepärast, et kivid said otsa, tuli aeg midagi muuta, nii on tänagi...

Marit Tarkin, eesti keele osakonna juhataja

Ujumisest meie kooli ujulas

Meie kooli õpilastele võimaldatakse vastavalt õpetaja ainekavale läbi viia üks kehalise kasvatuse tund nädalas ujulas. Kuna klasse on palju, siis osades tundides on ujulas 3 gruppi korraga, see nõuab aga üksteise suhtes mõistvat ja sallivat suhtumist.

Tuletan meelde ujula kasutamise korra. Lugege see korralikult läbi ja võtke tõesti täitmiseks.

1. Riietusruumi siseneatakse ainult õpetaja loal.

2. Jalanõud paigutatakse ujula fuajeesse jalanõude riiulile. Jalanõudega riietusruumi ei siseneta!

3. Pestakse ilma trikoo ja püksteta korralikult enne ujumist. Kahjuks ei ole see korraldus meie õpilaste teadvusse veel jõudnud. Miks on vaja pesta? Meil käib ujulast nädalaga läbi ligi tuhat inimest ja igaüks arvab, et ega tema ikka must ei ole. Inimese organism eritab pidevalt higi. Higi on samuti nagu uriin ainevahetuse jääk ja kui see satub vette, on tekkinud soodne pinnas pisikute tekkimiseks. Mida mustem on meie vesi, seda rohkem pressib automaatika meile vägisi klooriühendeid sisse, mis ei mõju meie nahale ja silmadele hästi. Inimene on ka väga tolmune olend ja see tolm, surnud naharakud ja lahtised juuksekarvad kogunevad ja ladestuvad basseini põhja. Ärge tulge siis ütlemata, et vesi on must. On esinenud isegi juhtumeid, kus trikood pannakse selga juba kodus. Seame sisse nn. naabrivalve - miks mina pesen ja sina ei pese ennast, mina ei taha sellisesse vette oma nägu panna, kuhu sina

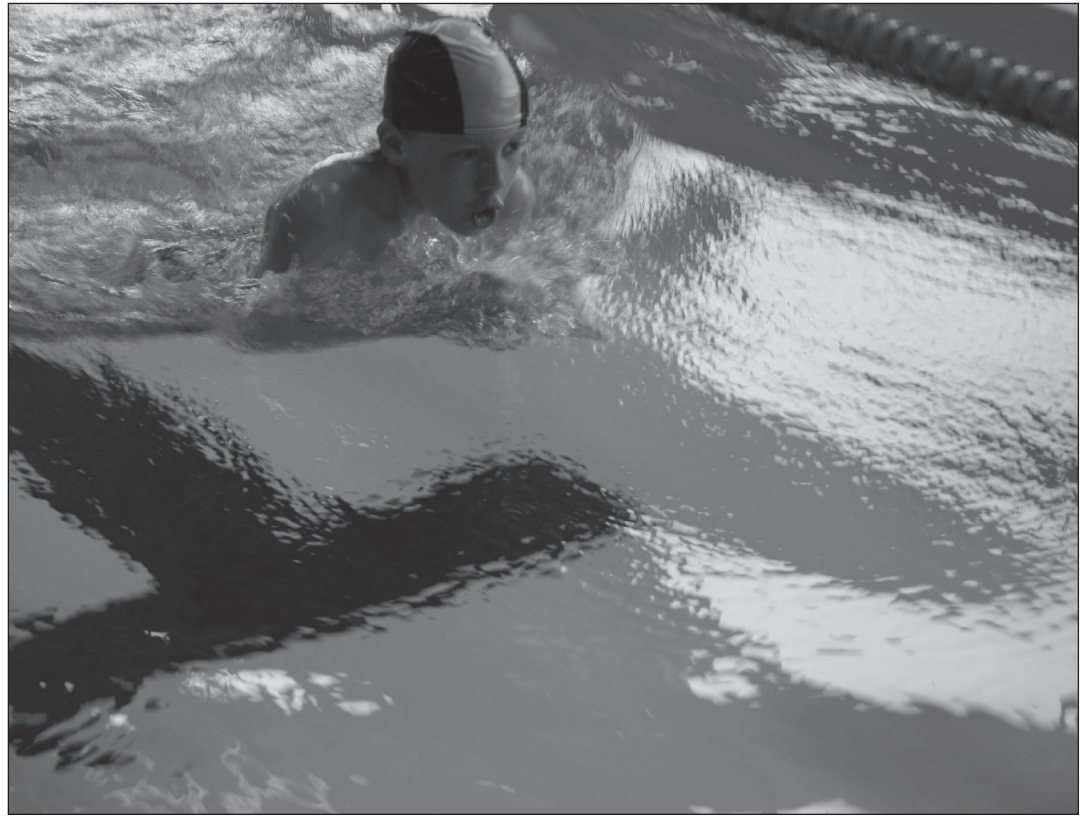

Foto: Arvi Tanila

tuled pesemata. Ja selleks, et õpetajal oleks lihtsam kontrollida teie pesemist, seame sisse nõude: duši alt tulles peab ihu märg olema, seebist lõhnama ja ujumisriided kuivad. Kui seda ei ole, tuleb uuesti pesema minna.

4. Ujumisel kasutatakse ujumismütsi (mütsita võib ujuda ainult „siilisoenguga“). Inimesel langeb alati lahtisi juuksekarvu ära ja pole just kuigi mõnus ujuda kui sõrmede vahele kogunevad hõljuvad juuksekarvad. Mütsi laenutame välja erandkorras, kui tõesti juhtub müts kogemata koju jääma.

5. Vette ei tohi minna ilma õpetaja loata.

6. Basseini küljelt me ei hüppa ega tõuka kaaslast, aknapiisel basseini serval õpilased ei liikle (teravad

ventilatsioonikarpide servad).

6. Õpilased spordivahendite ruumi ise ei sisene. Tunni lõppedes korjame kokku kasutatud ujumisvahendid ja õpetaja viib need spordivahendite ruumi.

7. Peale ujumist loputada end duši all, eriti silmad. Vesi uhub kloori hästi minema. Hoidu seebist. Sel ei ole mingit mõju kloorile, ka kuivatab seep liigselt nahka. Tundlikku nahka määri emulsiooni või õliga

8. Duširuumis väänata välja ujumisriided ja kuivatada end. Riietusruumi siseneda kuivalt.

9. Õpetaja ja treener lahkub ujulast koos viimase õpilasega ja vastutab ujula korra eest.

10. Kui ujulas midagi lohutakse ja süüdlane ei selgu,

vastutab ja tasub lõhutu eest kogu klass või grupp.

11. Raha ja isiklike asjade kadumise eest ujula töötajad ei vastuta. Väärtasjad võtta endaga kaasa ujulasse või anda õpetaja kätte hoiule.

11. Päeval meil koristajat ei ole ja me ise peame hoidma puhtust ja korda, et meil kõigil oleks ujulas mõnus olla.

12. Ujula kasutamise eeskirjade rikkumise eest on ujula töötajatel õigus keelata tervel klassil või grupil ujumine

Ujumine-see on tervise ja energia alus! Soovin kõigile head ujumise hooaega!

Norma Helde,
ujula juhataja

Meie KG

Kuressaare Gümnaasiumi nädalaleht

Peatoimetaja Marit Tarkin (Marit.Tarkin@oesel.edu.ee)
Toimetaja Kersti Kirs

Küljendaja/kujundaja Gert Lutter (gL@oesel.edu.ee)
Toimetaja Madli-Maria Naulainen

Avaldamiseks mõeldud materjalid tuleb saata iga nädala reede õhtuks. Hiljem saabunud materjalid avaldatakse järgmise nädala lehes. Materjalid tuleb saata toimetaja või küljendaja e-posti aadressile.

Kuressaare Gümnaasium
kodulehekülj: <http://www.oesel.edu.ee>
e-post: kool@oesel.edu.ee

Korrektuur eesti keele osakond